

УДК 351.746 : 007 (477)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ ЯК УМОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ТА СУЧАСНОГО ТРЕНДУ СУСПІЛЬСТВА

© **О. В. Соснін**

Представлено концептуалізацію подолання проблем інформаційної безпеки як умови інноваційного розвитку держави та сучасного тренду суспільства. Для реалізації цієї мети проаналізовано комплекс проблем інформаційної безпеки, які пов'язані з проникненням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в усі сфери життєдіяльності людини; розкрито причини відставання України у розвитку інформаційного суспільства в контексті цивілізаційного розвитку сучасного світу та показано шляхи їх подолання. З'ясовано проблеми, чому знання та інформація не сформувалися в Україні як впливова економічна та соціально-політична сила; виявлено проблеми організації безперервної освіти і вдосконалення освітньої сфери, яка виявилася загальною тенденцією (трендом) світового розвитку і основою інноваційного суспільства.

Ключові слова: інформаційна безпека, інформаційно-комунікативні технології, інформатизація, інноваційний розвиток держави, інформаційна взаємодія, громадянське суспільство, свобода, освітня сфера, інформаційний ресурс, тренд.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Актуальність теми дослідження в тому, що сучасний етап суспільно-політичного розвитку України характеризується небаченими темпами розбудови засад нового інформаційно-комунікаційного облаштування суспільства і, як наслідок, побудови його, одночасно, як інформаційного і громадянського. Це є законодавчо визначеною метою розвитку держави і суспільства.

Нові інформаційно-технологічні реалії комунікації всюди створюють у всіх сферах людської діяльності небачені раніше за формою і змістом життєві ситуації – особливо навколо визначення юридичних прав на інформацію, яку накопичено суспільством, і свобод громадян, які ми успадковуємо в цивілізаційній ході, що не завжди охоплюється силою класичних знань і правових рішень.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Проблемна ситуація

Науково-технічний прогрес, витoki якого породжені споконвічним видобутком фундаментальних знань в фізиці, математиці, хімії, біології й інших науках, протягом останніх десятиліть інтегрував їх і, начебто створив передумови для генерації в нашому суспільстві високої хвилі «інформаційно-комунікаційної енергії» і інноваційної діяльності, за допомогою якої світ створює нові предметні простори для розвитку людини, суспільства, держави і права. Однак, ми бачимо, що нові об'єкти матеріального світу і реальної економіки Україна створює важко. До того ж, зазвичай вони, оскільки мають високотехнологічний зміст і інформаційну природу, несуть в собі нові виклики і загрози, а тому одним із самих актуальних завдань науки і освіти на сьогодні є

Концептуальні засади інформаційної безпеки в Україні як умови інноваційного розвитку держави та сучасного тренду суспільства

мобілізація теоретичних і практичних знань, методологічних досліджень, підпорядкованих меті осмислення природи виникнення нових інформаційно-комунікаційних феноменів [1, с. 24-34].

Мета наукового дослідження – надати концептуалізацію подолання проблем інформаційної безпеки як умови інноваційного розвитку держави та сучасного тренду суспільства.

Дана мета реалізується в наступних задачах:

- проаналізувати комплекс проблем інформаційної безпеки, які пов'язані з проникненням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в усі сфери життєдіяльності людини;
- розкрити причини відставання України у розвитку інформаційного суспільства в контексті цивілізаційного розвитку сучасного світу та показати шляхи їх подолання;
- з'ясувати проблеми, чому знання та інформація не стали в Україні впливовою економічною та соціально-політичною силою;
- виявити проблеми організації безперервного навчання фахівців і вдосконалення освітньої сфери, яка виявилася загальною тенденцією (трендом) світового розвитку і умовою розвитку засад інноваційного суспільства

Обговорення проблеми

Концептуальні засади обґрунтування прав і свобод людини в контексті вирішення питань інформаційної безпеки стосуються *виникнення нового комплексу проблем інформаційної безпеки, про які раніше ми не мали ні найменшого уявлення. їх викликало до життя безпрецедентне проникнення інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в усі сфери життя і діяльності людини, глобалізація інформаційно-комунікаційного середовища, інтеграція і розвиток мереж зв'язку, телебачення. Хотілося би підкреслити, що нове інформаційне світорозуміння і світогляд стали принципово новим явищем, яке не має аналогів в нашому історичному минулому. Нове інформаційне світорозуміння і світогляд поки що не знайшло адекватного відбиття в масовій свідомості, формування якого починає істотно відставати від темпів розвитку цивілізації, що само по собі вимагає спеціальних наукових досліджень. Можна лише сказати, що пов'язано це із перетворенням інформації і комунікації не тільки в найважливішу економічну категорію, але й невизначеністю багатьох політико-правових проблем щодо процедур комунікації при обміні інформацією та насиченістю життя інноваційною діяльністю.*

Досить символічно, що на українській п'ятигривневій монеті «На межі тисячоліть» 2000 року випуску було викарбовано не символ майбутньої цифрової цивілізації, до становлення якої народ України доклав багато зусиль, а селянина, який вручну засіває землю. По різному можна розуміти алегорію, але можна й так, що Україна входить в третє тисячоріччя споконвічно аграрною країною, а не країною із багатовекторним підпорядкуванням новітніх ІКТ в інтересах постіндустріальної економіки і суспільного облаштування.

Безумовно, що це начебто і природно на тлі інтенсивних процесів деіндустріалізації, які відбуваються в Україні протягом всіх років незалежності.

Вони вочевидь демонструють деградацію світоглядного фундаменту вітчизняної еліти щодо індустріальної і науково-технічної цивілізації, відсутність національного історичного і геополітичного мислення, корумпованість і злиття інтересів із кримінальним світом. Все це віддзеркалюється в багатьох явищах нашого сучасного життя, їх можна було б вважати як перемогу бажань глобальних геополітичних гравців сучасного світу, які вбачають нас апріорі аграрною країною, однак, більшість населення України ще пам'ятає, що ще у 80-х роках минулого століття за класифікацією ООН ми досягли рівня надрозвиненіших промислових країн світу, співвідносячись за потенціалом із Францією і Німеччиною, які ще й досі залишаються у першій десятці економік світу [1].

Розуміючи фантастично спекулятивне бачення нашою владною елітою реальної економіки і те, що саме за наш рахунок країни «золотого мільярду» будуть спасати свої статки і переваги, ми маємо, по-перше, відновити в собі провідні якості людської поведінки – самоповагу, і користуючись можливостями сучасних ІКТ, зосереджено *проаналізувати причини своєї поразки у цивілізаційному змаганні з іншими країнами світу, спробувати зробити інтелект свого народу ресурсом постіндустріального розвитку України.*

Сьогодні, намагаючись відновити у народі вільний дух козацтва і непокору загарбникам і зрадникам національних інтересів, ми, по-перше, маємо відстоювати індустріально-аграрний статус своєї держави, розуміючи взаємопов'язаність проблем інноваційної діяльності в умовах глобальної інформатизації світу. Технології підкорення країн і народів інтересам світової фінансової олігархії в глобальному інформаційно-комунікаційному середовищі виключно різнобарвні, потужні і добре відпрацьовані фахівцями. Вони активно вивчають закономірності виникнення, функціонування, і проявів багатьох явищ інноваційної діяльності, яка являє собою активну взаємодію людей у контексті вислову Геракліта «Все тече і рухається, немає нічого такого, що перебуває в спокої».

Послідовність дій у технологіях підкорення народів широко відома – спочатку корумпується національна еліта, яка починає вивозити награване за кордон, всіляко пропагуючи цінності життя поневолювачів. Сьогодні, скажімо, ми бачимо як діє наркотична кредитна голка із наступною борговою пасткою для держави, як всюди культивується ідеологія споживання. Все це поступово приводить до втрати національного суверенітету. Ми власне є свідками цього процесу і бачимо, як міцніє у нас ідеологія суспільства споживання, як наші (іноземні за своєю суттю) вітчизняні ЗМІ досягають культурної експансії над більшістю міського населення, ефективно використовуючи засоби масової культури в якості привабливого спілкування із одночасним «впаковуванням» у свідомість наших громадян дрібних цінностей споживача [2].

У світі за допомогою сучасних ІКТ створено потужний інформаційний потік для обслуговування потреб суспільства споживання. Він існує виключно як шар оболонки Землі, а глобальні інформаційно-комунікаційні проекти виробляють за його допомогою ефективні засоби і методи формування

парламентських, владних і науково-освітніх еліт, регулюють і втихомирюють ідеї патріотів і громадян, пригнічуючи і нівелюючи будь-яку ціну за їх творчі імпульси щодо організації продуктивної діяльності народу. Арсенал таких засобів і технологій безупинно оновлюється й удосконалюється, на це спрямовуються величезні кошти для найняття професійних кадрів, а ЗМІ, які культивують ненаситність бажань, почуття постійної незадоволеності, подовжують технологічно вдосконалювати засоби пропаганди переваг «розкішного життя», вчать «правильно» прагнути й «правильно» платити.

Те, що під гаслами свободи і прав людини безкарно засмічується країна, руйнується вся екологічна система України – переконливо доводить, що багато в чому вже зламано наш «національний характер», «український менталітет», уявлення про справедливість, рівність, соборність країни тощо. Виявляється, що в процесі стрімких соціально-економічних змін вже виникла навіть синергічна система із ефектами впливу на психічний стан людей, яка впливає на нашу свідомість, швидко «переформатує» традиційні цінності суспільного розвитку, раціональність світогляду і мислення. Все це приводить до такого стану нашого розуму й совісті, що всі суспільні інститути перестають виконувати притаманні функції і на наших очах лавиноподібно виникає система спотворених процесів руйнації й деградації держави.

Політики, які планували в Україні два десятиліття тому радикальну перебудову суспільства, мали б знати, однак, час свідчить, що вони не знали (не бачили) навіть мети, в ім'я якої повинні були відбуватися тектонічні зрушення в економіці, психології людей, соціальній сфері. Минулі десятиліття набуття незалежності показали, що занадто дорого нам обійшлося їх незнання. Відсутність розуміння мети, наднизький рівень політичної освіченості наших політиків і громадян на момент розпаду СРСР і набуття Україною незалежності, на жаль, так і не виріс до рівня дійсних знань і розуміння того, що інноваційний розвиток нації в бік європейської облаштованості передбачає не тільки наявність свобод громадян, притаманних громадянському суспільству, але й збалансованої у своїй могутній силі економіки постіндустріальної доби. Залишається загадкою, чому українські політики і президенти не знали, що продуктивним сенсом існування будь-якої держави, так само як і в існуванні людської родини, є усвідомлене і раціональне накопичення духовних і матеріальних ресурсів для життя наступних поколінь, для безупинного і послідовного облаштування життєвого простору, і саме тому ми маємо уважно дослідити причину того, чому, відірвавшись від господарського комплексу колишнього СРСР, Україна, яка успадкувала чималий ресурсний і виробничий потенціал, не виявила здатності до самостійного розвитку, і, за словами З. Бжезинського, стала «геополітичним аналогом вимираючих біологічних видів», безпека яких залежить від прихильності США [2].

В умовах глибокої світової кризи, яка виплеснула на нас безліч проблем, і одночасно надавши для розвитку величезні можливості ІКТ, ми маємо відчутти потребу на новому рівні, як реалізувати їх можливості, залучивши свою і світову

науково-технічну еліту заради відновлення і подальшого розвитку постіндустріальної економіки.

На жаль, сприйняття владою і суспільством нової реальності і адаптація самої людини до нових умов нової інформаційно-комунікаційних реалій, їх взаємодії відбувається у нас досить складно, і поки що важко сказати, чого більше – сподівань чи розчарувань. Можна сказати, що значним ступенем вони обумовлені протиріччями, які обумовлено загальною специфікою інформаційно-комунікаційною діяльності – невизначеністю і відкладенням (відтермінуванням) результату, асиметричністю процесів і форм інформаційного облаштування світу. Адже, головне – це володіння інформацією, доступністю її дослідникам, новаторам, інвесторам, споживачам, а також особливими вимогами до кваліфікації і якості менеджменту. Ми ще не розуміємо, що реальною передумовою успіху в насиченому ІКТ суспільстві, є те, що знання і інформація починають виступати об'єктом приватної власності окремих людей та їх професійних об'єднань. Знання та інформацію вони використовують в якості власного економічного ресурсу в інноваційній діяльності, підвищуючи конкурентоспроможність своїх організацій у будь-якій точці світу. Все це докорінно змінює організаційну структуру суспільства, перетворюючи її в нову і достатньо складну соціотехнічну систему, вводячи в економічний розрахунок все нові і більш досконалі характеристики ролі людини-творця у складі «інформаційного ресурсу» тощо, структурувавши вирішення проблем перетворення (трансформації) суспільно-політичних відносин щонайменше в чотирьох мега-сферах: державній інноваційній політиці, економіці, праві, інформаційному забезпеченні [3, с. 487-492].

Скажімо, в Україні, де фундаментальна наука традиційно фінансувалася виключно державою, виконавці першого рівня інноваційного процесу – ті, хто генерує науково-технічні ідеї, практично не оперували економічними категоріями. *Поняття трансферу технологій і комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності у нас обмірковувалися вже керівництвом на рівні прикладних досліджень і впровадженні наукових розробок у виробництво.* За таких умов суспільство втрачало темпи свого розвитку, поступаючись тим, хто встиг раніше опрацювати методи нової інноваційної економіки. За таких умов змінити уявлення про фундаментальну науку у зв'язку з новими викликами, національні організаційні структури науки і освіти не готові. В світі над цим активно працюють дослідники та їх колективи, як у формальних, так і неформальних структурах, а роль фундаментальної науки в сучасному світі не знижується, а зростає. Про це можна говорити багато і з різних точок зору.

Розробка наступальної та оборонної зброї, бойових електромагнітних засобів нерозривно пов'язана з фундаментально-прикладними дослідженнями, програмуванням і розробкою практичних і криптостійких алгоритмів її використання. А програмування і розробка, якщо абстрагуватися від простих мов програмування для написання різного роду сайтів та інтернет-магазинів, – це математика, і ще раз математика – саме фундаментальна наука. Не випадково,

що радянська і до певного ступеню сучасна математична школа України є безумовними лідерами в багатьох, в тому числі найбільш абстрактних, областях математики. Саме тому у всьому світі цінуються і визнаються українські розробники у сфері штучного інтелекту, складних методів обробки інформації, розпізнавання образів тощо. Саме тому у всьому світі розповсюджуються легенди про наших всесильних хакерів.

В сучасному суспільстві інформація, яка генерується безпосередньо творцями, виступає в якості майже неконтрольованого продукту для масового споживання, а тому різноманітність і кількість безпекових інформаційних характеристик в суспільстві зростає швидко і майже стихійно. Це дозволяє зробити висновок про те, що *ми ще не досягли такого рівня розвитку суспільства, коли знання та інформація відіграють не тільки роль інтелектуального чинника у науково-технічному прогресі, а й навіть не стали впливовою економічною й соціально-політичною силою, яку не можна не враховувати у різнопланових процесах взаємодії людини у соціумі, в якому інноваційна діяльність людини дедалі більше набуває економічного і політичного пріоритету*. В умовах, коли людина сама, по собі починає визначатися в якості творця віртуального і реального світу одночасно, тут її інтелектуальне навантаження і сила творчої наснаги стають умовою її соціальної еволюції. Все це ставить перед людиною, суспільством і державою головну проблему щодо необхідності організації безперервного навчання фахівців і вдосконалення освітньої сфери, *що вже стало загальною тенденцією (трендом) світового розвитку і умовою розвитку засад інноваційного суспільства* [4, с.266-278].

Безумовно, глибоке усвідомлення взаємозалежності проблем доступності до користування сучасними ІКТ, інформаційна свобода і інноваційне мислення людини стають діючим стимулом для влади при формуванні всіх концепцій і програм розвитку країни, підвищує її відповідальність при впровадженні більш досконалих етичних і юридичних норм поведінки, перш за все, еліт.

Сьогодні потреба у впровадженні досконалих норм і принципів справедливості етики і поведінки всіх громадян сколихує всі верстви українського суспільства. На тлі розвитку можливостей новітніх ІКТ, як мережевих, ЗМІ активно впливають на становлення в Україні нових уявлень про існуючі у світі права і обов'язки громадян. У сукупності вимог людина і суспільство прагне того, щоб люди, живучи в суспільстві, створювали соціальні структури для взаємодії таким чином, щоб підтримувати й розбудовувати громадянське суспільство, а влада – «відкрите урядування» [5]. За таких умов поняття «свобода», «права людини», «законність» стають пріоритетними при визначенні інституціональних ознак держави, яка намагається встати на інноваційний шлях розвитку. Відмітимо, що ще Цицерон визначав свободу як рабське відношення до закону. «Усі повинні стати рабами закону, щоб бути вільними». Ця ідея жива й сьогодні, але часто реалізується без урахування того, що саме слово «свобода» є омонімом, тобто має різні тлумачення и значення, а тому в процесі інформатизації державні структури і законодавець повинні вибудувати зрозумілу для кожного систему: свобода «для», свобода «в», свобода

«від». Враховуючи, що у правовому полі громадянин може сам визначати суб'єктивний вимір свободи і адекватно її реалізувати [6].

Сьогодні, на жаль, інформатизація, як можливий засіб демократизації країни та її інноваційного розвитку, гальмує, стикаючись з високим рівнем правового нігілізму громадян і низьким рівнем авторитету влади. Як наслідок, не вистачає довіри до неї з боку громадян і суспільства. Процес інформатизації наших державних структур часто здійснюють аматори на свій розсуд, іноді він набуває ознак вдосконалення під тиском «раціоналізаторських пропозицій» зацікавлених осіб, однак, у нас ніхто не несе відповідальності за їх реалізацію, а тому всюди від нас, які вклали в інформатизацію величезні кошти, вимагають, крім паспорта, свідчити про свою особу різноманітними довідками, ідентифікаційним кодом, зокрема, тощо. Це, як не дивно, не дозволяє й самій владі підвищувати вимоги до себе як до відповідального постачальника повної й змістовної інформації суспільству [7].

Окремою темою стають питання використання інформаційного ресурсу і творчих можливостей громадян в якості інвестиційного ресурсу розвитку країни. Наш законодавець цьому питанню поки що не приділяє достатньої уваги, а владні структури продовжують «продувати» концепції, які не поєднують в собі органічно проблематику побудови громадянського, інформаційного і, як наслідок, інноваційного суспільства.

Природно, що все це має стати турботою інститутів влади і громадянського суспільства, але на сьогодні вони далеко не всі рівною мірою здатні зробити це. Ще багато чого має бути зроблено, щоб створити діючу модель інформаційної взаємодії всіх владних структур і осередків громадянського суспільства у процесі насичення його засобами ІКТ і підпорядкування інноваційного розвитку. Слід виявити, зокрема, динаміку і напрямки інтеграційних процесів всіх його складових і вловити сенс змін, які відбуваються. Тема ця невичерпна, як і рух самого соціуму у світі, що глобалізується [8].

Однак, потрібна постійна увага суспільства, моніторинг й розвитку умов формування інноваційного вектору у розбудові суспільства, використовуючи фактори інформатизації і структур громадянського суспільства. У сукупності вони стимулюватимуть роботу механізмів освоєння науково-технічного потенціалу країни та інформаційного права. Взагалі розвиток суспільства через інформатизацію та використання нових можливостей сучасних ІКТ має бути не міфом, а найважливішим завданням для всіх, хто стурбований розумінням природи сучасності, прагненням зробити процес нашого розвитку сталим і неупередженим.

Висновки

Безумовно, глибоке усвідомлення взаємозалежності проблем інноваційного суспільного розвитку і доступності до користування населенням інформацією власних інституцій сучасними ІКТ, інформаційна свобода та інноваційне мислення людини стають діючим стимулом для влади при формуванні всіх концепцій і програм розвитку країни, що підвищує її

відповідальність при впровадженні більш досконалих етичних і юридичних норм поведінки, перш за все, еліт. Сьогодні Україна має потребу у впровадженні досконалих норм і принципів справедливості, етики поведінки громадян, що сколихує всі верстви сучасного українського суспільства. На тлі розвитку можливостей новітніх ІКТ, особливо мережевих технологій, ЗМІ, які активно впливають на становлення в Україні нових уявлень про існуючі у світі права і обов'язки громадян в інформаційно-комунікаційній сфері є виключно актуальними. У сукупності вимог людина і суспільство прагне того, щоб люди, живучи у суспільстві, яке інформатизується, створювали активні соціальні структури для взаємодії з владою таким чином, щоб підтримувати й розбудовувати громадянське суспільство, змушуючи владу відпрацьовувати технології «відкритого урядування». Лише за таких умов поняття «свобода», «права людини», «законність» стають пріоритетними при визначенні інституціональних ознак держави, яка намагається встати на інноваційний шлях розвитку.

Список використаних джерел

1. Дзьобань О. П., Соснін О. В. Інформаційна безпека: нові виміри загроз, пов'язаних із інформаційно-комунікативною діяльністю / О. П. Дзьобань, О. В. Соснін // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії : збірник наукових праць / За ред. В. Г. Воронкової. - Вип. 61. - Запоріжжя, РВВ ЗДІА, 2015. - С. 24-34.
2. Збигнев Бжезинский. Стратегический взгляд : Америка и глобальный кризис / Пер. с англ. М. Десятовой. - М. : Астрель, 2012. - 258 с.
3. Воронкова В. Г., Нікітенко В. О. Сучасна геокультура як соціокультурний феномен культурної глобалізації / В. Г. Воронкова, В. О. Нікітенко // Гілея : науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В. М. Вашкевич. - К. : Вид-во «Гілея», 2013. - Вип. 72 (5). - С. 487-492.
4. Максименюк М. Ю., Нікітенко В. О. Формування парадигми інформаційно-комунікативного суспільства як різновиду складної соціальної системи і взаємодії / М.Ю.Максименюк, В.О.Нікітенко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії : збірник наукових праць / За ред. В. Г. Воронкової. - Вип. 66. - Запоріжжя, РВВ ЗДІА, 2016. - С. 266-278.
5. Козачок І.А. Формування та управління ефективним використанням фінансових ресурсів підприємства / І. А. Козачок // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії : збірник наукових праць / За ред. В. Г. Воронкової. - Вип. 47. - Запоріжжя, РВВ ЗДІА, 2011. - С. 277-283.
6. Кузнецов А. Страна в объятиях транснационального капитала / Еженедельник «2000». №28 (661) 12-18 июля 2013 г. [Електронний ресурс] <http://2000.nct.ua/2000/derzhava/ekonomika/9222S>.
7. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 9.01.2007 р. № 537-V / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 12, ст. 102. [Електронний ресурс] <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
8. Програма дій «Порядок денний на XXI століття»: Ухвалена конференцією ООН з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро (Саміт «Планета Земля», 1992 р.): Пер. з англ. - 2-ге вид. - К. : Інтелсфера, 2000. - 360 с.

REFERENCES

1. Dz'oban' A. P., Sosnin A.V. Informaciaina security: new dimensions of threat-related information and communicative diál'instû / A. P. Dz'oban', A. V. Sosnin // Humanitarian Bulletin of

Zaporizhzhya State Engineering Academy ": collection of scientific works / ed. V.G. Voronkova. - Issue. 61. – Zaporizhzhya, RVV ZDIA, 2015. - Pp. 24-34.

2 Zbignev Bżezinskij. *Strategičeskij view: America s global'nyj in crisis/lane. with the English.* M. Desátovoj. – M. : Astrel", 2012. – 258 s.

3. Voronkova V. G., Nikitenko V. O. *Modern geokul'tura as a sociocultural phenomenon of cultural globalization / V. G. Voronkova, V. O. Nikitenko // Gileâ : scientific bulletin. Collection of scientific papers / goal. Ed. V. M. Vaškevič. - K. : publishing Hileya, 2013. Is the Issue. 72 (5). Pp. 487-492.*

4. Maksimenûk M. Yu., Nikitenko V. A. *Formation of the paradigm of information-communicative society as a kind of complex social systems and interaction / M.Yu. Maksimenûk, V. A. Nikitenko // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy "*: collection of scientific works / ed. V.G. Voronkova. - Issue. 66. – Zaporizhzhya, RVV ZDIA, 2016. Pp. 266-278.

5. Kozachok I. A. *The formation and management of efficient use of financial resources of the enterprise / I. A. Kozachok // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy "*: collection of scientific works / ed. V. G. Voronkova. - Issue. 47. – Zaporizhzhya, RVV ZDIA, 2011. – Pp. 277-283.

6. Kuznetsov A. *Town in ob"âtiâh transnacional'nogo kapitala / Eżenedel'nik "2000". No. 28 (661) 12-18 Jul 2013 g. [electronic resource]http://2000.nct.ua/2000/derzhava/ekonomika/9222S.*

7. *On the basic principles of the development of the information society in Ukraine for 2007-2015 years: the law of Ukraine of 9.01.2007 p. No. 537-V/Supreme Council of Ukraine (BD), 2007, № 12, cent. 102. [electronic resource]http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16.*

8. *The programme of action "Agenda for the XXI century" : Adopted by the Conference of the United Nations Environment and development in Rio de Janeiro (the "Earth Summit" of 1992 p.): Lane. with the English. – 2-nd. – Kyiv : Intelsfera, 2000. – 360 s.*

СОСНИН А. В. – доктор политических наук, профессор ГУВЗ «Университет менеджмента образования» Национальной академии педагогических наук Украины, Заслуженный деятель науки и техники Украины (Киев, Украина)

E-mail: alvas.sosnin@yandex.ru

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В УКРАИНЕ КАК УСЛОВИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВА И СОВРЕМЕННОГО ТРЕНДА ОБЩЕСТВА

Представлена концептуализация преодоления проблем информационной безопасности как условия инновационного развития государства и современного тренда общества. Для реализации этой цели проанализирован комплекс проблем информационной безопасности, которые связаны с проникновением информационно-коммуникативных технологий (ИКТ) во все сферы жизнедеятельности; раскрыты причины отставания Украины в развитии информационного общества в контексте цивилизационного развития современного мира и показаны пути их преодоления. Определены проблемы, почему знания и информация в Украине не сформировались как влиятельная экономическая и социально-политическая сила; выявлены проблемы организации непрерывного образования специалистов и усовершенствования образовательной сферы, которая обозначилась общей тенденцией (трендом) мирового развития и основанием инновационного общества.

Ключевые слова: информационная безопасность, информационно-коммуникативные технологии, информатизация, инновационное развитие государства, информационное взаимодействие, гражданское общество, свобода, образовательная сфера, информационный ресурс, тренд.

Концептуальні засади інформаційної безпеки в Україні як умови інноваційного розвитку держави та сучасного тренду суспільства

SOSNIN, ALEXANDER - Doctor of Political Sciences, Professor GUVZ "University Management Education» National Academy of pedagogical sciences of Ukraine, Honoured science and technology worker of Ukraine (Kiev, Ukraine)

E-mail: *alvas.sosnin@yandex.ru*

CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF INFORMATION SECURITY IN UKRAINE AS A CONDITION OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE DEVELOPMENT AND TREND OF MODERN SOCIETY

Conceptualization to overcome the problems of information security as a condition of innovation development is submitted. State and trend of modern society are investigated . For realization of this purpose the complex of problems of information security related to the penetration of information and communication technologies (ICT) in all spheres of human life is analyzed; the reasons for Ukraine in the development of the information society in the context of cultural development of the modern world y and shown ways of overcoming them are revealed. It is a problem, why knowledge and information generated in Ukraine as a powerful economic and socio-political force; the problems of organization of continuous education and improvement of the educational sphere, which proved to be the general trend (trend) of world development and the Foundation of an innovative society are detected .

Keywords: *information security, information and communication technology, information technology, innovative development of the State, information engagement, civil society, freedom, educational field, information resource, trend.*

*Рекомендовано до публікації д-р філос. наук, проф. Воронковою В. Г.
Дата надходження рукопису 12.01.2017*